

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР
ВЕСЕЛА ЙОТОВА

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА
НУ „ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ“
ПЛЕВЕН

Етичния кодекс е приети с решение на Общо събрание на представители на училищната общност №3 от 10.09.2026 г.и утвърден със Заповед РД 12-298/10.09.2026 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Етичен кодекс определя и утвърждава правилата за етично поведение на членовете на училищната общност, за да очертае моралните им отговорности към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

Основната цел на Етичния кодекс е да съдейства за създаване на образователна среда, която да осигури интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Чл. 1. Действията на всички членове на училищната общност на НУ“Патриарх Евтимий“,

гр. Плевен се ръководят от принципите: законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

Чл. 2. Училищната общност включва: ученици, педагогически и непедагогически персонал, работещ в училището, родители, общественост.

Чл. 3. Работещите с деца педагогически специалисти и непедагогически персонал, родителите и обществените деятели изпълняват своите функции, като се ръководят от основни принципи за закрила на детето:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
4. На всяко дете е гарантирано правото на:
 - свобода на изразяване на мнение;
 - свобода на мисълта, съвестта и религията;
 - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.
5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите достойнството му методи на възпитание (физическо или психическо насилие, или други форми на насилствено въздействие).
6. Всяко дете има право на закрила за нормалното си физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.
9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
10. Децата е изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.
11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и

социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИКА.

Чл. 4. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 5. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 6. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 7. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 8. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 9. Да се работи винаги за най-добрия интерес на детето.

Чл. 10. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 11. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 12. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 13. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 14. При съмнение за малтретиране, веднага да се уведомят органите за закрила на детето и да се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 15. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 16. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно да се информират органите за закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИКА

Чл. 17. Ученикът трябва да спазва следните норми на етично поведение:

1. Да проявява самоуважение и уважение към другите и да поема отговорност за собственото си поведение;

2. Да се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки от училищната общност, зачитайки правата и достойнството на личността и да не допуска каквито и да са прояви на дискриминация;

3. Да следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както в училище, така и извън него;

4. Да познава и спазва приетите правила и установения ред в училище;
5. Да не пречи на останалите при упражняване на техните права и задължения;
6. Да не използва груб език, обидни думи, да не злослови и злепоставя съученици, учители и родители, граждани;
7. Да не допуска насилие и тормоз в общуването си с околните;
8. Да се стреми към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности;
9. Да не провокира конфликти с останалите и да се стреми да ги предотвратява, съобразно с възможностите си и разписаните правила в училище;
10. Да се стреми към високи постижения, без да се отнася пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите;
11. Да проявява внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици;
12. Да търси решение на проблемите като се обръща за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство;
13. Да идва в училище в подходящ външен вид и да носи необходимите за учебния процес пособия;
14. Да пази училищното имущество и това на съучениците си;
15. Да спазва правилата за безопасност и здраве в училище, по време на извънкласни дейности, екскурзии, спортни мероприятия и др;
16. Да се грижи за чистотата в училище и извън него и да опазва околната среда;
17. Да не нарушава гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снима, записва и разпространява записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО.

Чл. 18. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 19. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за тях.

Чл. 20. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето им. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на решения.

Чл. 21. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина по който се работи с детето.

Чл. 22. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца.

Чл. 23. Не се позволява и не се допуска участие на училището в изследвания, които по

някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 24. Не се допуска да се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 25. Общността осигурява конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране, лоша грижа и когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 26. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Чл. 27. Подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Раздел V.

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ.

Чл. 28. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 29. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 30. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО.

Чл. 31. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Не се предоставят услуги, за които не се притежава необходимата квалификация, правоспособност и ресурси.

Чл. 32. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 33. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за пълноценно взаимодействие между специалистите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 34. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 35. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 36. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Чл. 37. Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, ДАЗД или МВР. Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него

професия или дейност, дори ако то е обвързано с „професионална тайна“.

Раздел VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ - ОБЩИНА, РУО И МОН.

Чл. 37. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителите извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VIII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ.

Чл. 38. При изпълнение на служебните задължения и в обществения живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

1. не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави, действат честно, надеждно, добросъвестно и в интерес на обществото;

2. стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си;

3. спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват;

4. не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите;

5. уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби;

6. поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения;

7. противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

8. не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалният им подход по определени въпроси.

9. не упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с

техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Чл. 39. Професионалното поведение на учителите и служителите изисква:

1. да спазват Кодекса на труда и нормите за здравословни и безопасни условия на труд, да съблюдават законовите разпоредби, регулиращи професионалната им дейност, както и приетите в училището вътрешни правила;
2. да изпълняват служебните си задължения в съответствие с приложимите стандарти, внимателно, задълбочено и своевременно;
3. да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на висшестоящите органи;
4. да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на материалната база, оборудването, материалите и финансите, които са им поверени;
5. да извършват необходимите действия за гарантиране на сигурност и поверителност на служебно ползваната информация, като балансира с нуждата от прозрачност и отчетност;
6. да поддържат и развиват своите знания и умения, за да бъдат в съответствие с развитието в тяхната професионална среда, с оглед на оптимално изпълнение на служебните задължения;
7. да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на училището;
8. да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните;
9. когато им стане известно, че дете се нуждае от закрила, е служителят незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, ДАЗД или МВР. Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори ако то е обвързано с „професионална тайна“.

Раздел IX

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ.

Чл. 40. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

- (1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.
- (2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.
- (3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат

до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт, той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност, друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА, ЖАЛБИ И СИГНАЛИ

Чл. 41. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси се създава Комисия по етика, жалби и сигнали.

(2) Членовете на Комисията се избират от Общото събрание за срок от три години.

(3) Съставът на Комисията се утвърждава със заповед на директора в срок до един месец след приемането на Етичния кодекс.

Чл. 42. Комисията по етика, жалби и сигнали:

1. разглежда сигнали, свързани със спазването на Етичния кодекс;
2. дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
3. разработва Вътрешни правила за наблюдение, установяване и доказване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс.
4. разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в 3-месечен срок от постъпването им.
5. при установено неспазване на Етичния кодекс, Комисията предлага на директора налагане на административна санкция по Кодекса на труда.

Чл. 43. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 44. Комисията по етика жалби и сигнали, е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел XI

Чл.45 Задължавам се:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работя в най-добрия интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.

5. Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила /кодекс/.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
8. Да спазвам етичните правила, заложиени в този кодекс.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

§ 1. Правилата за поведение, съдържащи се в настоящия Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите.

§ 2. Спазването им е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§ 3 Чрез спазването на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс, и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

§ 4 Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на системно развитие и обогатяване. Когато възникне необходимост от внасяне на изменения и допълнения по текста се извършва актуализация по реда, определен за приемането на документа.

§ 5 Етичният кодекс се публикува на електронната страница на училището.

